

Türkiye Madenciliğinde Gelişen Bir Dal Barit

Barit Araştırma Grubu*

GİRİŞ :

Barit; petrol ve tabii gaz aranması, kimya, cam, boya ve dolgu endüstrilerinde geniş olarak kullanılan endüstriyel hammaddelerden biridir. Türkiye'de barit madenciliği 1960 lardan sonra önem kazanmış, 1974 ve 1975 yıllarında hükümetlerin bu piyasaya direkt müdahalesi ile güncel bir konu da olmuştur.

Aşağıdaki yazıda barit piyasası ve Türkiye'nin bu piyasadaki konumu değerlendirilirken barit hakkında çıkan yazıların azlığı da dikkate alınarak konunun biraz dışına çıkmış ve baritin teknik ve ekonomik özelliklerinden de kısaca bahsedilmiştir.

GENEL BİLGİLER :

Barit; baryum elementinin en yaygın mineralidir. Barit ($BaSO_4$) teorik olarak % 65,7 baryumoksit (BaO) veya % 58,8 baryum (Ba) ve % 34,3 kükürttrioksit (SO_3) içerir. Bünyesinde yabancı maddelerin bulunması nedeniyle değişik renkler alabilmektedir. Özgül ağırlığı, 4,5 dir. Sülfat grubu minerallerinin en yoğunlarından biridir. Kendisine benzeyen silikatlardan sertliğinin az olması ile ayırılır.

•Maden Mühendisleri Odası Komisyonu.

Baryumun bir diğer önemli minerali vite'rit ($BaCO_3$) tir. Kimya endüstrisinde baryum kaynağı olarak daha elverişli olmasına rağmen yataklarının çok az olması nedeniyle viterit üretimi gelişmemiştir.

Barit hidrotermal filoniyen yataklar halinde dünyanın her tarafında yaygın olarak bulunur. Çoğu halde bakır, kurşun, çinko, gümüş, antimuan, stronsiyum'un mineralleriyle ve florit ile beraber yataklanma gösterir.

Dünya barit rezervi olarak literatürde 180-200 milyon ton miktarı bulunmaktadır. Başlıca rezervler A.B.D. (70 milyon ton ve B Almanya'dadır (7 milyon ton). Türkiye'de özel ve devlet sektörüne ait ruhsatları bulunan Maraş, Konya, Antalya, İçel, Kütahya, Kocaeli, Eskişehir, Kayseri, Muş, Sivas, İzmir, Trabzon ve Gümüşhane illerine dağılmış barit rezervleri vardır. Türkiye barit yatakları henüz sistematik bir araştırmaya tabi tutulmamış, yarma ve sondajlarla bloke edilmemiştir. Literatürde Türkiye barit potansiyeli hakkında 10 milyon ton miktarından bahsedilmektedir.

Türkiye barit yatakları dünya standartlarına göre gerek renk özellikleri gerekse tenor ve içerdiği yabancı maddeler bakımından yüksek kaliteli olarak bilinmektedir.

KULLANIM ALANLARI

Baritin başlıca kullanım alanı petrol endüstrisinde sondaj çamuru hazırlanmasıdır. Bugün ABD tüketiminin % 80'i, tüm dünya tüketiminin ise % 70'i bu sahada olmaktadır.

Baritin yüksek yoğunluğu (4,5) az aşındırıcı olması {Mohs sertlik skalasına göre 4 ün altında), yüksek basınç ve ısı altında kimyasal sabitliğini koruması, manyetik özelliğinin olmaması ve istenilen her zaman ucuz olarak temin edilebilmesi gibi özellikleri, onun petrol endüstrisinde giderek yaygın şekilde kullanımını sağlamıştır.

Barit, kullanım için yaş veya kuru tip değirmenlerde —325 meşe (yaklaşık 40 mikron) öğütülmekte, renk ve demir içermesi, kullanımda önem taşımamaktadır. Bu endüstride kullanılan barit, American Petroleum Institute (API) ve Oil Companies Material Organisation (OCMA-İngiliz) tarafından belirlenen standartlara göre ticari işlem görmektedir. Bu standartlar tüketicilere arzu ettiği yoğunluktaki çamuru hazırlama olanağı vermektedir. 14101 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak bu standartlar Türkiye'de de kabul edilmiştir. (Çizelge-1)

Çizelge-1 Sonda Kalitesi Barit için API 13-A (1969-ABD) Standardı.

Özgül Ağırlık

Yaş Elek Analizi

Eriyebilir Toprak Alkaliler

Min 4.20

74 mikron (200 maş) max artı % 3

44 mikron (350 meş) min art. % 5

(Ca olarak) max 250 ppm

Barit petrol endüstrisinde son 30 yıldır giderek yerini sağlamlaştırırken son yıllarda kendisine bir rakip çıkmıştır.

Önemli bir barit ve baryum bileşikleri üreticisi olan Sachtleben-Chemie (B. Alman) firması elindeki pirit üretim artıkları stoklarını değerlendirmek üzere Fer. O. Bar isimli bir sentetik madde yapmıştır. Bu % 85 Fe₂O₃ ve % 15 alüminyum, çinko ve kalsiyum silikatları içermektedir. Bu malzemenin yoğunluğu 4,7 dir ve Orta-doğu ve Kuzey Denizi petrol aramalarında başarıyla kullanılmıştır. Fer-O-Bar üreti-

minin ne derece ilerleyeceği ve baritin aleyhine ne gibi gelişmeler kaydedeceği şimdilik belirsizdir.

Baritin radyoaktif ve X-tşınları radyasyonunu absorbe etme özelliği onun nükleer enerji santrallerinde kullanılan betonların içinde giderek daha fazla yer almasını sağlamaktadır. Bu kullanım sahalarında barit için renk, parlaklık gibi özellikler aranmaz.

Baritin plastik yer karoları, oto lastiği ve diğer lastik üretiminde dolgu maddesi olarak kullanımı ise genişlemektedir. Barit, kimyasal etkenlere karşı dayanıklı oluşu yüzünden malzemenin direncini artırır ve birim hacimdeki kauçuk miktarını azaltarak maliyeti düşürür.

Boya endüstrisi için ham barit 20 mikrona öğütüldükten ve içindeki yabancı maddelerden çeşitli kimyasal işlemler sonucu arındırıldıktan sonra kullanılır. Bunun için beyaz renkte % 96-98 BaSO₄ lük cevher talep edilir. Mikronize barit tanelerinin flokülasyon özelliğinin az oluşu, su veya yağ içinde kolayca dağılışı, asitlere, alkalilere, çözücülere olan direnci, ışık yayma ve beyaz renk verme özelliği onun boya endüstrisinde geniş çapta kullanımını sağlamaktadır.

Barit cam endüstrisinde mikronize halde cam eriyiğine katılarak kullanılır. Camın kolay işlenmesini ve parlaklığının artmasını sağlar. Bu endüstride barit % 95 BASO₄ lük 4-20 mikron tane boyutunda istenir. Baritin saf olmaması halinde ise baryum karbonat kullanılır.

Kimya endüstrisinde baritten elde edilen BaS, "black ash = siyah kül" bütün diğer baryum tuzlarının ve sentetik BASO₄ ün kaynağıdır. 1100 °C ve 1300 °C ler arasında baritin redüksiyonu ile elde edilir.

Baryumsülfürden elde edilen sentetik barit (Blanc Fixe) ve baryumklorürden

elde edilen bir diğ er sentetik barit {Blanc Fixe paste) boya ve vernik endüstrisinde, matbaa mürekkebi yapımında, renkli emaye, plastik ve melamin endüstrisinde, kaolen ile birlikte kağıt endüstrisinde, fotoğrafik kağıt yapımında, X-ışınları ve radyoaktif radyasyonu absorbe etme özelliğ inden dolayı tıbbi amaçlarla kullanılmaktadır.

Baryumsülfürün çinkosülfat ile reaksiyonu sonucu elde edilen Litofon (% 60 ZnS ve % 40 BaSO*) önemini kaybetmesine rağmen boya endüstrisinde hâlâ geniş olarak kullanılmaktadır.

Baryumsülfürden dolayısıyla baritten elde edilen diğ er baryum bileşikleri baryum-hidroksit Ba(OH)₂ başlıca makina yağları, plastik ve kağıt endüstrisinde, baryum-karbonat (BaCO₃) ise baryumnitrat, baryumasetat, baryumoksit gibi bileşiklerin üretiminde-kullanılmaktadır.

Kimya endüstrisinde de yüksek tenörüü % 95-98 BaSO, lük cevher 4-20 mikronluk tane boyutunda talep edilir.

1970 lerde dünya barit tüketiminin % 70-75 inin petrol arama endüstrisinde, % 10-15 inin kimyasal baryum bileşiklerinin eldesinde, % 4-6 sının boya endüstrisinde, % 4-6 sının dolgu maddesi olarak (lastik, yer karosu, beton v.s.) % 2-4 ünün ise cam endüstrisinde tüketildiğ i tahmin edilmiştir.

DÜNYA BARİT ÜRETİM VE TÜKETİMİ :

Barit üretimi genellikle çok basittir. Türkiye'de hemen hemen tamamen açık işletmecilik uygulanır. Dünyanın en büyük barit yatağ ı Batı Almanya, Meggen'de ise cevher kapalı ocak metodlarıyla üretilir.

Tüvenan halde barit cevheri % 60-98 BaSO* içerirler. Batı Avrupa ve Kuzey Amerika'da son senelerde % 30 BaSO* içeren metal üretim artıklarından da ticari özellikte barit elde edilmektedir.

Barit tüketiminin yaklaşık % 70 inin derin sondaj çamurlarının hazırlanmasında olması nedeniyle petrol arama sondajlarının sayısı ve derinliğ i barit tüketimini dolayısıyla üretimini etkilemektedir. Barit madencilik faaliyetlerinin yeri ve büyüklüğü bu önemli pazar tarafından belirlenmektedir.

Barit madenciliğ inde bulunan firmalar madencilik, öğütme, dağıtım hizmetlerinin genellikle hepsini yerine getirmek durumundadırlar. Bu bilhassa petrol endüstrisine dönük barit üretimi için böyledir. Öğütülmüş, torbalanmış halde nakliyatın daha pahalı oluş u yüzünden, tüketim yerine kadar parça cevher nakli daha ekonomik olmakta, öğütme ve çamur hazırlama tesisleri kullanım yerlerinde kurulmaktadır.

Yıllara göre başlıca barit üreticisi ülkelerin üretim miktarları Çizelge-2 de verilmiştir.

Oizeige-2'den görüldüğü gibi dünyada en büyük barit üreticisi ülkeler A.B.D., B. Almanya ve Comecon içinde Sovyetler Birliğ i'dir. Ancak Amerikan kökenli firmalar A.B.D.'ndeki üretimlerinin dışında birçok ülke üretimlerini alt kuruluşları vasıtasıyla kontrol altında tutabilmektedirler.

A.B.D. lerinde baritle ilgili dünya çapında faaliyet gösteren 4 büyük firma bulunmaktadır. Bunlar Magcobar Division of Dresser Industries, Baroid Division of National Lead Co, Milchem Inc. ve IMCO Drilling Services firmalarıdır. A.B.D. de en büyük yataklar daha çok güney eyaletlerinde olmak üzere Magcobar ve Baroid firmalarının elindedir.

Magcobar adlı çokuluslu şirketin A.B.D. den başka Kanada, İrlanda, Yunanistan, İran, Meksika, Venezüella, Libya, Kuveyt, Nijerya ve Avusturalya'da, Baroid firmasının ise A.B.D. den başka Kanada, Brezilya, Peru, Trinidad, Venezüella, İtalya, Lib-

Çizelge-2. Dünya Barit Üretimi (.000 ton)

Ülke Adı	1970	1971	1972	1973
A.B.D.	860	850	815	870
Comecon	600	650	650	700
B. Almanya	416	411	373	370
İrlanda	227	193	233	266
Meksika	319	279	261	231
Peru	170	200	235	225
İtalya	217	202	178	166
Kıta Cini	150	150	150	150
İran	100	80	80	120
Hindistan	50	55	48	116
Tayland	16	63	97	115
Fransa	105	105	110	110
Fas	85	85	93	102
Yunanistan	100	70	85	100
Kanada	120	120	77	98
Türkiye	30	29	65	90
Diğer Ülkeler	195	218	300	321
TOPLAM	3.750	3.800	3.850	4.150

ya, İngiltere, Tayland, Avustralya ve Endonezya'da alt kuruluşları mevcuttur.

A.B.D. aynı zamanda dünyanın en büyük barit ithalatçısı görünümündedir. 1869-1973 devresinde ortalama yıllık barit ithalatı 550 bin ton olmuştur. İthalatın büyük bölümü parça cevher olarak Peru, İrlanda, Kanada, Meksika ve Yunanistan'dan yapılmıştır. Öğütülmüş barit ithalatı çok azdır. Bu ithalat mekanizması tamamen bu ülkelerde bulunan Magcobar, Baroid ve Milchem firmalarının alt kuruluşlarından A.B.D. deki ana tekellere hammadde aktarımı şeklindedir ve bazan barit A.B.D. ye ulaşmadan bu şirketlerin petrol aranmasının yoğun olduğu ülkelerdeki sondaj çamuru hazırlayıcısı alt kuruluşlarına sevkedilmektedir.

Bu A.B.D. kökenli çokuluslu şirketler daha çok petrol arama endüstrisine hitap eden barit piyasasına hakimdir ve barit üretim, ticaret ve fiyat politikasını istedikleri gibi yönlendirebilmektedirler.

B. Almanya dünyanın ikinci büyük barit üreticisidir. Üretimin büyük bölümünü Metallgesellschaft'a bağlı Sachtleben

A.G. ve Deutsche Baryt-Industrie (Dr, Rudolph Alberti) firmaları karşılamaktadır.

Yıllık 400 bin ton görünür üretim, tüketimi karşılamaktadır ancak, B. Almanya oynadığı ikili rol ile bu piyasada aktif şekilde yer almaktadır. Senede 90 bin tonluk barit ithalat miktarına karşılık 115 bin tonluk ihracatı vardır. Barit genellikle Çin Halk Cumhuriyeti ve Türkiye'den parça cevher halinde ithal edilmektedir. İthal ve ihraç edilen cevher kaliteleri hakkında bir bilgi edinilememesine rağmen bazı endüstrinin istediği kaliteli cevherin yurtdışından temin edildiği aynı zamanda yurtdışından satın alınan parça cevherin öğütülüp, çeşitli endüstrinin istediği biçimde hazırlandıktan sonra ihraç edildiği tahmin edilmektedir.

Batı Avrupa ülkeleri arasında B. Almanya'dan başka İngiltere, Fransa ve İtalya'nın tüketimleri önemlidir. Ancak genellikle üretimleri tüketimlerini karşılamaktadır. Son senelerde Kuzey Denizde petrol aramalarına paralel olarak İngiltere ve Norveç'in barit tüketimlerinde bir sıçrama olmuştur.

Comecon ülkeleri arasında esas tüketim Sovyetler Birliği'nde olmaktadır. Yılda üretilen 300-350 bin ton barit miktarı dahili tüketimi karşılayamamakta, bundan dolayı yılda 150-200 bin ton barit başlıca Kuzey Kore, Bulgaristan, Romanya ve Yugoslavya'dan ithal edilmektedir. Sovyetler Birliği 1970 lerden itibaren ülkemiz baritlerinin de en önemli alıcılarından biri olmuştur.

Son yıllarda petrol üreticisi ülkelerin (OPEC) topraklarında üretilen petrole sahip çıkma eğilimleri ve bu konuda yaptıkları girişimlerin dünya kapitalizminin metropollerini enerji krizine sürüklemesi kapitalist ülkeleri ükrütmüştür. Üçüncü dünya ülkelerine petrol bakımından bağımlılığı azaltmak için bir yandan başka enerji kaynakları aranırken (nükleer enerji, güneş enerjisi v.s.) diğer yandan Meksika Körfezi, Kuzey Denizi, Avustralya kıta sahaneliklerinde petrol aranmasına hız verilmiştir. Bu nedenle barit tüketimi de son yıllarda bu yörelere kaymıştır.

TÜRKİYE AÇISINDAN BARİT

Türkiye'de barit madenciliği 1960 lardan sonra önem kazanmıştır. 1966 yılında 20 bin ton civarında olan toplam üretim miktarı dış piyasa taleplerine bağlı olarak artan bir tempoyla 1973 yılında 90 bin ton miktarına ulaşmıştır. (Çizelge-3)

Çizelge-3. — Türkiye Barit Üretimi (.000 ton)

Firma Adı	1970	1971	1972	1973
Barit Madencilik	19	15	19	24
Hamdi Bozbağ	7	1	8	5
Alanya Madencilik	—	5	15	20
Bozkurt Madencilik	—	—	13	26
Egemetal	—	—	—	5
Abdullah Ipşiroğlu	—	—	—	6
Maden ve Kimyevi Boyalar Fab.	3	3	3	3
Mehmet Başer	—	—	—	—
Diğer	1	1	7	1
TOPLAM	~iğ	30	65	90

Yılda 20 bin ton civarında üretim yapan büyük üreticilerden Barit Madencilik

ve Hamdi Bozbağ Maraş yöresinde, Bozkurt Madencilik İçel-Silifke yöresinde, Alanya Madencilik ise Antalya, Alanya yöresinde üretim yapmaktadırlar.

Barit zuhurlarının Anadolu'da yaygın bulunması ve işletmeciliğinin basit oluşu yüzünden ruhsatsız üretim oldukça fazladır. Barit cevheri genellikle ocak başında kaba bir ayıklamaya tabi tutulduktan sonra % 90-93 BaSO* lük parça cevher halinde iç ve dış piyasaya verilmektedir. Üretici firmaların sermaye eksikliği, az sermayeli çok sayıdaki şirketlerin varlığı, uzun vadeli planlamaya göre üretim yapılmaması gibi nedenlerle mekanizasyondan yoksun, bilimsel olmayan bir üretim yöntemi süregelmektedir.

Bu yıllarda Türkiye barit tüketimi 2000-2500 tonu petrol arama endüstrisinde 2000-3000 tonu boya, dolgu v.s. endüstrilerinde olmak üzere 4500-5500 ton olmuştur.

Yurdumuzda sadece barit öğütme amacıyla kurulmuş tesis mevcut değildir. Genel maksatlı endüstriyel hammadde öğütme tesisleri kapasitelerinin bir kısmını barit öğütülmesine ayırmaktadırlar.

Türkiye barit piyasasına yeni girmekle beraber kısa zamanda dünyanın büyük barit ihracatçıları arasına girmiştir, (Çizelge-4)

Barit ihracatını büyük üreticiler kendileri, küçük üreticiler ise Orhan Onur,

Çizelge-4. — Türkiye'nin Barit ihracatı (.000 ton)

Ülkeler	1970	1971	1972	1973
B. Almanya	17	13	20	41
Sovyetler Birliği	—	9	12	29
A.B.D.	1	1	2	22
İsviçre	—	—	2	9
Libya	7	2	1	4
İtalya	—	—	—	3
Diğer Ülkeler	2	2	1	3
TOPLAM	27	27	38	111

Erkal Ticaret gibi komisyoncu firma aracılığıyla yapmaktadırlar. İhraç edilen cevher 5-20 cm. lik parçalar halinde, % 90-93 BaSO* içermektedir. Öğütülmüş cevher ihracı çok azdır.

Ülkemiz baritlerinin gerek ham halde yüksek tenörlü olmaları, gerekse düşük tenörlü olanlarının içindeki yabancı maddelerin kolayca uzaklaştırılması onu dünya piyasasında aranılan bir mal durumuna getirmiştir.

Barit ihracatının önemli bir bölümü B. Almanya, Sovyetler Birliği, ve A.B.D. ye yapılmıştır. 1973 yılında bu ülkelerin Türkiye toplam ihracat miktarı içindeki payları sırasıyla % 37, % 26 ve % 20 olmuştur.

Türkiye'deki firmalar bugüne kadar ucuz işgücü kullanarak düşük maliyetle elde ettikleri bariteri çokuluslu şirketlerin fiyat empoze etme araçları olan borsalardaki taban fiyatlarından elden çıkarmışlardır.

1974 yılında sondaj kalitesi (% 82-92 BaSO*) parça cevherin Akdeniz limanları FOB teslim fiyatının 16-20 \$/t buna mukabil gene sondaj kalitesi —350 meşe öğütülmüş, torbalanmış cevherin Akdeniz limanları FOB teslim fiyatının 35-40 \$/t olması, Bakanlıklararası bir kurulda ele alınmış ve uygulanan döviz, istihdam, katma-değer politikası açısından parça cevher ihracatı yasaklanmıştır. Ancak burada bir noktanın unutulduğu kanısındayız; Türki-

ye'nin ihraç ettiği baritin kalitesi. Dünya piyasasında sondaj kalitesi barit ile yüksek tenörlü kimya, cam, boya kalitesi barit ayrı ayrı işlem görmektedir. Sondaj Kalitesi barit piyasası, talep edilen kalite sınırlarının elastikiyeti yüzünden tüketicilerin hakim olduğu, ya da arz fazlalığı olan piyasa görünümündedir. Kimya kalitesi barit piyasasında ise, yıllardır ocakların en zengin kısımlarının işletilmiş olması, düşük tenörlü cevherlerden yabancı maddelerin uzaklaştırılmasının ise pahalı yöntemleri gerektirmesi yüzünden bir arz eksikliği göze çarpmaktadır. Bu durum kendini fiyatlarda da göstermektedir. 1975 yılında Londra borsasında, CİF İngiltere limanları sondaj kalitesi —350 meşe öğütülmüş, torbalanmış barit 26-28-£/t (57-62 \$/t) dan işlem görürken kimya kalitesi (% 96-98 BaSO*)—350 meşe öğütülmüş, torbalanmış barit 60-70 £/t (132-154 \$/t) dan işlem görmüştür. (Tablo 5) Türkiye ise kolayca kimya kalitesine getirilebilecek ve öğütme masrafları olarak ton başına 15-20 \$ lık bir harcamayı gerektiren parça baritlerini ucuz olarak elden çıkarmaktadır. Bakanlıklararası Kurulun Nisan 1974 kararı üzerine en büyük tepkinin Batı Almanya'dan gelmiş olması ve bu ülkenin göçmen işçilerimizi bir şantaj unsuru olarak ilen sürmesi bu çerçevede değerlendirildiği zaman bir anlam kazanmaktadır. Batı Almanya Metalgesellschaft A.G. ye bağlı Sachtleben Chemte firması eliyle baryum kimyasalları endüstrisinde dünyada önder durumundadır.

Çizelge-5'de görüldüğü gibi barit fiyatlarında 1974 ve 1975 yıllarında % 100 e varan sıçramalar olmuştur. Türkiye'nin 1974 yılında barit ihracatını yasaklaması bu oluşuma tuz biber ekmiş, ülkelerindeki barit tüketicisi firmaların zor durumda kaldığını ileri süren Amerikan, İngiliz ve B Alman elçileri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı kapılarını aşındırmışlardır.

1975 yılında Türkiye'de barit konusunda gene İjginç gelişmeler olmuş, bir yandan dış tekellerin baskısı diğer yandan üretici firmaların tepkisi sonucunda, parça barit

Cizelge-5. — Londra Borsası Barit Fiyatları (CİF - İngiltere E/l. ton)

Ürünler	1971	1972	1973	1974	1975
a) Sondaj kalitesi, 4,2 yoğ. öğütülmüş, torbalanmış	13-14	14-15	15-18	18-26	26-28
b) Sondaj kalitesi, % 92 BaSO. parça cevher	8-10	9-11	9-15	12-18	18-21
c) Kimya, Boya kalitesi % 96-98 BaSO*. 350 meşe öğütülmüş	30-31	31-32	32-45	45-50	60-70
d) Kimya, Boya kalitesi 20 mikrona öğütülmüş	40-41	40-41	41-55	55-57	90-100

ihracat yasağı yeniden gözden geçirilmiş ve dünya piyasasında hareket gören baritlerin ancak % 25 ininin öğütülmüş, torbalanmış olduğuna dayanılarak parça barit ihracatı serbest bırakılmıştır. İhracat için yalnız % 25'i öğütülmüş olma kaydı konulmuş, cevher kalitesine göre bir taban ihraç fiyatı konulmayarak barit yataklarımız dış tekellerin denetimlerine terk edilmiştir. Bu arada bir kamu kuruluşu olan Etibank'ın tutumu da ilginçtir. Bu kuruluş, Konya-Beyşehir'de sahip olduğu yüksek kaliteli barit yataklarından son aylarda 5 bin tonunu, A.B.D. ye dünya piyasasına göre çok düşük sayılabilecek bir fiyatla (30\$/t) ihraç etmiş ve 1976 yılı için 30 bin tonluk bir angajmana girmiştir. Oysa aynı dönemde aynı kalitede (% 98 BaSO*) barit öğütülmüş olarak dünya piyasasında 132-154 \$/t dan işlem görmüştür. Ton başına 15-20 \$ öğütme masrafları, 15-20 \$ navlun ve sigorta masrafarı düşüldüğü takdirde bu kalite parça cevherin FOB Antalya teslim fiyatının en az 100-120 \$ olması gerektiği kanısındayız.

SONUÇ :

Bu yazıda barit konusunda bilgi boşluğunu doldurmak ve Türkiye'de barit yağmasını gözönünde sermek için bir adım atılmıştır. Yalnız baritte değil, genelde bütün hammadde kaynaklarımızın Dünyaya ve Türkiye ekonomisindeki önemi konusunun kamuoyu önünde açıkça tartışılmasının madencilik endüstrimize büyük yarar getireceği inancındayız.

KAYNAKLAR

- 1 Mineral Facts and Problems - U.S. Bureau of Mines - 1970
- 2 Barytes - Roskill information Services - 1971
- 3 Endüstriyel Hammaddeler Öz. İht Kom. Rap. - D.P.T. 1972
4. Dünya Maden Haberleri - M.T.A. - 1974
5. Politika Gazetesi - 22-23-24 Kasım 1975
- 6 Industrial Minerals - 1975 Kongre Rap.
- 7 Industrial Minerals - 1974-1975 sayıları.